

Aflevering 3 – Podcast

Beurskwartier

Presentator

Welkom bij het derde deel van een blokje om het Beurskwartier. Bettina van Santen jij bent architectuurhistoricus en dat betekent dat je de gemeente adviseert over het historisch erfgoed van de stad.

We kijken nu uit op het parkeerterrein van de Jaarbeurs p4. Normaal gesproken staat dat helemaal vol, maar vandaag is het vrij leeg. Dat is misschien de afgelopen tijd sowieso wel zo geweest door corona en dan is het eigenlijk best een troosteloos stukje grond waar we nu staan, heel anders in ieder geval dan op de historische beelden die we hier voor ons op het bord zien. Maar het is niet altijd Jaarbeurs geweest. Wat stond hier eigenlijk al voordat Jaarbeurs hier kwam?

Bettina van Santen

Ja, voordat Jaarbeurs hier kwam, is het eerst een hele lange tijd het veemarktterrein geweest, en daarvoor was natuurlijk gewoon buitengebied als je naar links kijkt verderop zou je nog een heel klein fragmentje van een hovenierswoning kunnen zien, dat was het eigenlijk heel lang. Dus een gebied waar boerderijen en hoveniers stonden. Maar op een gegeven moment is de Veemarkt hiernaartoe gekomen en heeft hier heel lang gestaan. Dus je kon koeien zien en paarden en varkens en handelaren. De veemarkt is in 1970 verdwenen. Toen zat de Jaarbeurs hier al op het terrein en die heeft het nou eigenlijk helemaal overgenomen.

Presentator

Dan wordt het op een gegeven moment eigenlijk wat we nu zien. Welke rol heeft het Beurskwartier gespeeld in de stad in de afgelopen jaren? Wat voor functies heeft gehad?

Bettina van Santen

Ja, je zou kunnen zeggen dat eigenlijk een aantal grote functies die eerst in de binnenstad zaten, de Jaarbeurs begon ook op het Vredenburg in de binnenstad. Maar ook de Veemarkt was natuurlijk vroeger iets in de binnenstad dat die op een gegeven moment naar buiten gingen en buiten was dan hier bij de Croeselaan omdat ze in de binnenstad te groot werden of te veel overlast veroorzaakten. Dus ja, het Beurskwartier was eigenlijk een plek waar een aantal grote functies uit de binnenstad naartoe weken in de loop van de twintigste eeuw.

Presentator

Dus het werd steeds meer van buitengebied uiteindelijk een deel van het centrum.

Bettina van Santen

Nou als je dat formeel zou zeggen is het soort mono functie. Dus of Jaarbeurs of een veemarkt alleen. De grote mix zat natuurlijk aan de randen aan de Croeselaan waar alle woonbebouwing stond. Maar ook kan je voorstellen, zeker bij een veemarkt, dat er heel veel mensen kwamen die niet alleen handelden hier, maar de handelaren gingen ook aan het eind van de dag met een dik gevulde portemonnee wat drinken. Dus de Croeselaan was echt wel de woonstraat maar ook de straat met de horeca en alle andere voorzieningen.

Presentator

Ja, daar zaten de kroegen en alle andere voorzieningen. Je zegt nu het is een mono functie. Maar het wordt natuurlijk centrum. Je hebt historische binnenstad dat al veel bredere type functies heeft. Wat betekent het voor de stad dat het centrum hiernaartoe uitgebreid wordt?

Bettina van Santen

Nou ja, het betekent in ieder geval dat er meer plekken zijn waar je gewoon kunt komen. Kijk, voorheen kwam je hier alleen als je bij de Jaarbeurs moest zijn, nu zie je al een bioscoop verschijnen, allerlei andere functies. Zo'n binnenstad, die is natuurlijk wel heel aantrekkelijk voor veel mensen, maar die kan natuurlijk niet continu al die mensen maar voorzien van dat je alleen maar daar uitgaat. Dus zo'n uitbreidend centrum, dat hoort natuurlijk wel een beetje bij de groei van de stad.

Presentator

Dus de uitbreiding hoort bij de groei van het stad. En als we kijken naar de ontwikkelingen nu en wat er in het verleden zich in het in het Beurskwartier heeft afgespeeld. Wat kan deze ontwikkeling leren van het verleden?

Bettina van Santen

Nou, ik denk dat het belangrijk zou zijn, en dat is hier best nog wel spannend natuurlijk, dat zo'n historische binnenstad leuk is omdat je zo veel verschillende geschiedenislagen aantreft. Het zou natuurlijk leuk zijn, je ziet dat een hovenierswoninkje nog zo'n verrijking is voor het gebied, als je hier ook iets van de geschiedenis zou blijven voelen. Dus dat het niet allemaal uit één bepaalde periode is, maar dat er toch een soort geschiedenis is. Volgens mij is dat wat het ook vaak heel aantrekkelijk maakt waar mensen willen zijn. En dat is best een interessante opgave, want er zijn natuurlijk eigenlijk maar een paar hele grote functies. Dus ik denk dat de Croeselaan daarin een hele belangrijke rol gaat spelen.

Presentator

Dat je om je heen kijkt en verrast wordt door wat er allemaal is, dat het niet alleen maar nieuwbouw is?

Bettina van Santen

Precies ja, dus dat je inderdaad ook nog sporen van het verleden ziet. Dat maakt vaak dat zo'n gebied ook een zekere identiteit heeft, die wat verder gaat dan alleen maar een nieuwbouw uit een bepaalde periode.

Presentator

En dan denk je snel aan zo'n hovenierswoninkje maar dan kun je natuurlijk ook wel denken aan misschien bouw wat soms misschien wat iets minder mooi wordt gevonden. Uit de jaren 70.

Bettina van Santen

Precies. Ja ik werk natuurlijk bij erfgoed en dan weet je dat waardering altijd opschuift. Dus wat we nu niet zo mooi vinden, vinden we over een volgende generatie wel mooi. Dus ook gebouwen uit de jaren 60 en 70 en 80 gaan op een gegeven moment wel een beetje onderdeel uitmaken van onze geschiedenis. Het zou interessant zijn om daar in ieder geval ook wat herkenbaarheid te houden in zo'n gebied.

Presentator

Oké. Het lijkt mij een mooi als dat zou kunnen blijven bestaan, dat het een mix wordt van die verschillende jaren, dat het eigenlijk een soort van tijdreis wordt als je er doorheen loopt.

Bettina dankjewel, ik neem de luisteraar via de voetgangersingang mee, het parkeerterrein op. En daar gaan we het hebben over het landschapsontwerp van het Beurskwartier, en dan vooral over het nieuwe park. We gaan lopen richting het parkeerterrein, je ziet de oude auto-ingang, die is nu gebarricadeerd door gele betonblokjes, daar kom je met de auto niet meer doorheen maar we kunnen er rechts langslopen als voetganger en je ziet dat rooie paaltje daar staan. Pak hem, links of rechts maakt niet zoveel uit en in de verte zie je de Kinopolis bioscoop of Kinopolis ik weet eigenlijk nooit hoe je dat moet uitspreken, maar daar lopen we naartoe, richting de rijbaan, niet op de rijbaan.

Het wil hier nog wel eens druk zijn. Nu is het vrij leeg, maar er rijdt nog wel eens een auto die parkeert dus pas op. We gaan rechts langs de rijbaan lopen en in de verte zie je ook dat er gebouwd wordt. Het Wonderwoods gebouw. Je ziet de Volksbank in de verte en rechts zie je de Rabobanktoren en

daarvoor natuurlijk de huidige woningen. We blijven langs de rijbaan lopen, veel parkeervakken en dan zijn we denk ik al bijna bij het bordje. Dat betekent dat het bij het vierde punt van dit blokje om het Beurskwartier zijn. We staan nu op het parkeerterrein dus en in de verte zie ik op het parkeerterrein naast het restaurant Uncle Jim één groene boom. Dat is er nu één, maar straks gaan er een hele hoop groene bomen komen, want het wordt één groot stadpark. En daarover gaan praten met ontwerper openbare ruimte Marjo de Kraker. Schakel door na aflevering vier van deze podcast voor het vervolg.